

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**САЖЕТИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ ЗА ПЕРИОД
ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 30. СЕПТЕМБРА 2023.**

(неревидирани)

у складу са захтјевима Међународног рачуноводственог стандарда 34

Сарајево, 30. октобар 2023. године

САДРЖАЈ

	Страна
Одговорност за финансијско извјештавање	1
Извјештај о финансијском положају	2
Извјештај о добити или губитку	3
Извјештај о свеобухватној добити	4
Извјештај о промјенама у капиталу	5
Извјештај о новчаним токовима	7
Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје	9 - 46
1 Основне информације	
2 Основа за припрему	
3 Аранжман валутног одбора	
4 Класификација и мјерење фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза	
5 Управљање финансијским ризицима	
6 Готовина у страним валутама	
7 Депозити код иностраних банака	
8 Специјална права вучења у ММФ-у	
9 Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	
10 Монетарно злато	
11 Дужнички инструменти по амортизованом трошку	
12 Остала имовина	
13 Новчанице и кованице у оптицају	
14 Депозити банака	
15 Депозити Владе и осталих јавних институција	
16 Остале обавезе	
17 Нето каматни приходи	
18 Нето приходи од накнада и провизија	
19 Нето реализовани (губици) од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	
20 Нето реализовани добици од продаје монетарног злата	
21 Нето добици од курсних разлика	
22 Нето умањење / повећање вриједности на финансијску имовину	
23 Остали приходи	
24 Трошкови особља	
25 Административни и остали оперативни трошкови	
26 Трошкови производње новчаница и кованица	
27 Капитал	
28 Новац и новчани еквиваленти	
29 Трансакције са повезаним лицима	
30 Ванбилансни депозити	
31 Чланство Босне и Херцеговине у Међународном монетарном фонду	
32 Догађаји после датума извјештавања	

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

ОДГОВОРНОСТ ЗА ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Управа Централне банке Босне и Херцеговине је одговорна за ове сажете финансијске извјештаје, који су припремљени у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине и Међународним рачуноводственим стандардом 34: „Финансијско извјештавање за периоде током године“.

Управа је одговорна за досљедну примјену одабраних рачуноводствених политика, доношење разумних и увјерљивих просуђивања и процјена и за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућавају припремање финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за предузимање корака који су јој у разумној мјери доступни и за спровођење таквих интерних контрола које омогућавају очување имовине Централне банке Босне и Херцеговине те спречавање и откривање превара и других неправилности.

Управни одбор разматра финансијске извјештаје и надгледа процес финансијског извјештавања Централне банке Босне и Херцеговине. У функцији надгледања процеса финансијског извјештавања, Управном одбору помаже Ревизорски комитет који се састоји од три независна члана. Ревизорски комитет прегледа сажете финансијске извјештаје, након чега се исти разматрају и одобравају од стране Управног одбора и подносе Предсједништву Босне и Херцеговине.

Ови неревидирани сажети финансијски извјештаји презентују истинито и вјерно, у свим значајним аспектима, финансијски положај Централне банке Босне и Херцеговине те резултате њеног пословања и новчаних токова на дан и за периоде презентоване у овим сажетим финансијским извјештајима.

Приложени неревидирани сажети финансијски извјештаји на странама од 2 до 46 су одобрени од стране Управног одбора 30. октобра 2023. године.

др Сенад Софтић
Предсједавајући Управног одбора
Гувернер

мр Весна Паћука
Руководилац Одјељења за рачуноводство и финансије

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	На дан	
		30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
ИМОВИНА			
Готовина у страним валутама	6	457.855	572.020
Депозити код иностраних банака	7	8.298.270	8.273.200
Специјална права вучења у ММФ-у	8, 31	1.759	149
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	9	5.815.854	5.887.589
Монетарно злато	10	164.162	160.040
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	11	1.178.420	1.172.862
Остала имовина	12	17.478	19.280
Некретнине и опрема		47.473	48.535
Нематеријална имовина		658	844
Остала улагања		27.813	27.813
УКУПНО ИМОВИНА		16.009.742	16.162.332
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ			
ОБАВЕЗЕ			
Новчанице и кованице у оптицају	13	7.677.156	7.436.097
Депозити банака	14	6.720.321	7.217.387
Депозити Владе и осталих јавних институција	15	796.774	958.245
Резервисања		864	897
Остале обавезе	16	3.649	4.301
Укупно обавезе		15.198.764	15.616.927
КАПИТАЛ			
Почетни капитал		25.000	25.000
Резерве		612.963	520.405
Нето добит за период		173.015	-
Укупно капитал	27	810.978	545.405
УКУПНО ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ		16.009.742	16.162.332

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТИ ИЛИ ГУБИТКУ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	За период			
		1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Каматни приходи		95.424	14.816	214.851	47.539
Каматни расходи		(4.300)	(8.069)	(10.779)	(35.901)
НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ	<u>17</u>	91.124	6.747	204.072	11.638
Приходи од накнада и провизија		5.426	5.540	16.004	16.923
Расходи од накнада и провизија		(134)	(200)	(397)	(631)
НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	<u>18</u>	5.292	5.340	15.607	16.292
Нето реализовани (губици) од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	<u>19</u>	(22.487)	(2.808)	(22.487)	(12.967)
Нето реализовани добици од продаје монетарног злата	<u>20</u>	-	-	-	11.489
Нето добици од курсних разлика	<u>21</u>	482	129	2	373
Нето умањење / повећање вриједности на финансијску имовину	<u>22</u>	(333)	(265)	288	(812)
Остали приходи	<u>23</u>	20	8	740	795
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		74.098	9.151	198.222	26.808
Трошкови особља	<u>24</u>	(5.341)	(4.678)	(15.043)	(13.738)
Административни и остали оперативни трошкови	<u>25</u>	(1.685)	(1.773)	(4.762)	(4.980)
Трошкови производње новчаница и кованица	<u>26</u>	(1.115)	(819)	(3.289)	(2.759)
Трошкови амортизације		(702)	(728)	(2.113)	(2.175)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		(8.843)	(7.998)	(25.207)	(23.652)
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		65.255	1.153	173.015	3.156

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	За период			
		1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		65.255	1.153	173.015	3.156
Остала свеобухватна добит / (губитак)					
<i>Ставке које су или које се могу накнадно пренијети у добит или губитак:</i>					
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит					
Нето промјена у фер вриједности током периода	9	20.844	(84.253)	65.893	(345.356)
Нето промјена у резервацијама за очекиване кредитне губитке призната у добит или губитак током периода	5.1.1.	150	29	56	7
Рекласификација у добит или губитак од продаје дужничких инструмената	19	22.487	2.808	22.487	12.967
		43.481	(81.416)	88.436	(332.382)
Монетарно злато					
Нето промјена у фер вриједности током периода	10	(1.015)	(5.178)	4.122	18.000
Рекласификација у добит или губитак од продаје монетарног злата	20	-	-	-	(11.489)
		(1.015)	(5.178)	4.122	6.511
Укупно остала свеобухватна добит / (губитак)		42.466	(86.594)	92.558	(325.871)
УКУПНО СВЕОБУХВАТНА ДОБИТ / (ГУБИТАК) ЗА ПЕРИОД		107.721	(85.441)	265.573	(322.715)

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	Резерве фер вриједности за монетарно злато	Остале резерве	Генералне резерве (задржана добит)	Укупно резерве	Нето добит за период	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2023. године	25.000	(143.005)	58.111	31.300	573.999	520.405	-	545.405
Укупно свеобухватна добит за период	-	88.436	4.122	-	-	92.558	173.015	265.573
Нето добит за период	-	-	-	-	-	-	173.015	173.015
Остала свеобухватна добит	-	88.436	4.122	-	-	92.558	-	92.558
<i>Нето нереализоване позитивне промјене у фер вриједности дужничких инструмената</i>	-	65.893	-	-	-	65.893	-	65.893
<i>Нето повећање резервација за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте признато у добит или губитак</i>	-	56	-	-	-	56	-	56
<i>Нето реализоване негативне промјене у фер вриједности дужничких инструмената пренесене у добит или губитак по основу продаја</i>	-	22.487	-	-	-	22.487	-	22.487
<i>Нето нереализоване позитивне промјене у фер вриједности монетарног злата</i>	-	-	4.122	-	-	4.122	-	4.122
Стање на дан 30. септембар 2023. године	25.000	(54.569)	62.233	31.300	573.999	612.963	173.015	810.978

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НЕРЕВИДИРАНИ) (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	Резерве фер вриједности за монетарно злато	Остале резерве	Генералне резерве (задржана добит)	Укупно резерве	Нето добит за период	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2022. године	25.000	158.914	98.129	31.300	548.100	836.443	-	861.443
Укупно свеобухватни (губитак) / добит за период	-	(332.382)	6.511	-	-	(325.871)	3.156	(322.715)
Нето добит за период	-	-	-	-	-	-	3.156	3.156
Остали свеобухватни (губитак) / добит	-	(332.382)	6.511	-	-	(325.871)	-	(325.871)
<i>Нето нереализоване негативне промјене у фер вриједности дужничких инструмената</i>	-	(345.356)	-	-	-	(345.356)	-	(345.356)
<i>Нето повећање резервација за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте признато у добит или губитак</i>	-	7	-	-	-	7	-	7
<i>Нето реализоване негативне промјене у фер вриједности дужничких инструмената пренесене у добит или губитак по основу продаја</i>	-	12.967	-	-	-	12.967	-	12.967
<i>Нето нереализоване позитивне промјене у фер вриједности монетарног злата</i>	-	-	18.000	-	-	18.000	-	18.000
<i>Нето реализоване позитивне промјене у фер вриједности монетарног злата пренесене у добит или губитак по основу продаја</i>	-	-	(11.489)	-	-	(11.489)	-	(11.489)
Стање на дан 30. септембар 2022. године	25.000	(173.468)	104.640	31.300	548.100	510.572	3.156	538.728

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	За период	
		1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ			
Нето добит за период		173.015	3.156
Прилагођено за:			
Каматне приходе	17	(214.851)	(47.539)
Каматне расходе	17	10.779	35.901
Нето повећање / умањење вриједности на финансијску имовину	22	(288)	812
Нето реализоване губитке од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	19	22.487	12.967
Нето реализоване (добитке) од продаје монетарног злата	20	-	(11.489)
Нето (добитке) од курсних разлика	21	(2)	(373)
Приходе од донација		(3)	(2)
Нето повећање у резервисањима		13	30
Приход од дивиденде признат у добит или губитак		(721)	(721)
Амортизацију		2.113	2.175
Нето новчани токови од оперативних активности прије промјена на пословној имовини и обавезама		(7.458)	(5.083)
Промијене на пословној имовини и обавезама			
(Повећање) орочених депозита код иностраних банака		(1.158.898)	(733.145)
Смањење дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		137.628	2.724.929
(Повећање) дужничких инструмената по амортизованом трошку		(5.558)	(1.171.108)
Смањење монетарног злата		-	28.477
Смањење остале имовине		992	2.392
Повећање новчаница и кованица у оптицају	13	241.059	520.383
(Смањење) / повећање депозита банака		(498.194)	53.283
(Смањење) депозита Владе и осталих јавних институција		(161.471)	(78.072)
(Смањење) осталих обавеза		(631)	(4.548)
Исплате по основу резервисања		(46)	(149)
Наплаћена камата		195.282	45.904
Плаћена камата		(9.651)	(35.901)
Нето новац од оперативних активности		(1.266.946)	1.347.362
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Куповине некретнина, опреме и нематеријалне имовине		(862)	(831)
Примљена дивиденда		721	721
Нето новац од инвестиционих активности		(141)	(110)

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА (НЕРЕВИДИРАНИ) (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ	Напомена	За период	
		1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Нето ефекти умањења вриједности за очекиване кредитне губитке на новац и новчане еквиваленте		432	(537)
Нето ефекти курсних промјена на новац и новчане еквиваленте		(13)	531
Нето (смањење) / повећање новца и новчаних еквивалената		(1.266.668)	1.347.246
Новац и новчани еквиваленти на почетку периода		7.846.633	3.986.726
Новац и новчани еквиваленти на крају периода	28	6.579.965	5.333.972

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

ОДАБРАНЕ НАПОМЕНЕ УЗ САЖЕТЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ ЗА ПЕРИОД ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 30. СЕПТЕМБРА 2023. (НЕРЕВИДИРАНЕ)

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Централна банка Босне и Херцеговине („Централна банка“) је врховна монетарна власт Босне и Херцеговине („БиХ“). Њено оснивање, организација и операције су дефинисани Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, број: 1/97, 29/02, 08/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 и 32/07 („Закон о Централној банци“), који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини („Устав БиХ“).

Сједиште Централног уреда Централне банке је у Сарајеву, адреса Маршала Тита број 25.

Основни циљ Централне банке је да постигне и одржи стабилност домаће валуте тако што издаје домаћу валуту у складу са правилом валутног одбора. Правило валутног одбора, дефинисано Законом о Централној банци, подразумијева да се домаћа валута издаје само уз пуно покриће у слободно конвертибилним девизним резервама. Поред тога, Централна банка има обавезу да, на захтјев, без ограничења купује и продаје конвертибилну марку (КМ) за евро (EUR) по службеном девизном курсу у износу $1,95583 \text{ КМ} = 1 \text{ EUR}$, који је одређен Законом о Централној банци.

Гарантована конвертибилност домаће валуте и потпуно покриће монетарне пасиве конвертибилним девизним резервама по аранжману валутног одбора су примарни циљеви Централне банке. Све активности и операције Централне банке се предузимају како би се остварили законски постављени циљеви и задаци односно очувала монетарна стабилност у складу са правилом валутног одбора и нису ни у једном моменту усмјерени ка максимизацији профита.

У оквиру својих овлаштења, утврђених Законом о Централној банци, Централна банка је потпуно независна од ентитета, јавних агенција и било којих других органа у извршавању својих циљева и задатака.

Кључно руководство Централне банке чине два тијела: Управни одбор и Управа.

На датуме извјештавања, чланове кључног руководства Централне банке чине:

Управни одбор

др Сенад Софтић	предсједавајући
др Радомир Божић	члан
мр Шериф Исовић	члан
др Драган Кулина	члан
др Данијела Мартиновић	члан

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (НАСТАВАК)

Управа

др Сенад Софтић	гувернер
мр Ернадина Бајровић	вицегувернер
др Жељко Марић	вицегувернер
мр Марко Видаковић	вицегувернер

На датуме извјештавања, чланове Ревизорског комитета Централне банке чине:

Ревизорски комитет

др Елвир Чизмић	предсједавајући
др Дијана Тавар	члан
др Васиљ Жарковић	члан

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ

2.1. Изјава о усклађености

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 34 („МРС 34“): „Финансијско извјештавање за периоде током године“ објављеним од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде („ОМРС“). Сажети финансијски извјештаји не укључују све информације које се захтијевају као дио цјеловитог сета финансијских извјештаја припремљених у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања („МСФИ“) те се требају читати заједно са посљедњим ревидираним финансијским извјештајима Централне банке за годину која је завршила 31. децембра 2022. године („годишњи финансијски извјештаји“).

Одабране напомене које су дате уз ове сажете финансијске извјештаје појашњавају значајне догађаје и трансакције за разумијевање промјена у финансијском положају и успјешности Централне банке у односу на посљедње годишње финансијске извјештаје.

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени на основу претпоставке о временској неограничености пословања. Више информација о значајним промјенама и условима у окружењу у којима је Централна банка обављала своје операције у извјештајном периоду је објављено у [напомени 2.7](#).

Резултати пословања и извршених операција Централне банке који су приказани за извјештајни период и на датум извјештавања у овим сажетим финансијским извјештајима нису нужно индикативни за резултате пословања и операције Централне банке који се могу очекивати за 2023. годину.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.2. Основа за мјерење

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени примјеном обрачунске рачуноводствене основе и користећи историјски трошак као основу мјерења, изузев за наведене значајне позиције:

Ставка	Основа мјерења
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	фер вриједност
Монетарно злато	фер вриједност

2.3. Функционална и извјештајна валута

Сажети финансијски извјештаји Централне банке су приказани у монетарној јединици БиХ коју представља КМ. Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

2.4. Промјене МСФИ-ова

На дан одобрења ових сажетих финансијских извјештаја, одређене измјене постојећих стандарда и тумачења су на снази од 1. јануара 2023. године. Њихова примјена нема значајан утицај на сажете финансијске извјештаје Централне банке.

2.5. Рачуноводствене политике

Сажети финансијски извјештаји Централне банке су припремљени у складу са истим рачуноводственим политикама које су кориштене приликом припреме посљедњих годишњих финансијских извјештаја.

2.6. Значајна рачуноводствена просуђивања и процјене

Припрема финансијских извјештаја у складу са МСФИ захтијева од Управе кориштење просуђивања, процјена и претпоставки који утичу на примјену рачуноводствених политика и приказане износе имовине, обавеза, прихода, расхода и остале објављене информације у овим сажетим финансијским извјештајима. Стварни износи могу се разликовати од ових процјена.

Процјене и уз њих везане претпоставке које користи Управа су засноване на посљедњим расположивим поузданим информацијама приликом припреме ових сажетих финансијских извјештаја и исте се континуирано разматрају.

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени према условима који су постојали закључно са 30. септембром 2023. године. Услови у будућности могу бити другачији од оних који су резултирали финансијским информацијама објављеним у овим сажетим финансијским извјештајима.

2.7. Значајне промјене и услови у окружењу за период 1.1. - 30.9.2023. године

Околности и услови за извршавање операција Централне банке у текућем извјештајном периоду битно су измијењени у односу на околности и услове који су били присутни у упоредном извјештајном периоду односно који су обиљежили 2022. годину. Услјед тога, приказани износи стања и ефеката накнадних мјерења одређених компоненти валутног одбора значајно одступају од одговарајућих упоредних износа приказаних у овим сажетим финансијским извјештајима.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.7. Значајне промјене и услови у окружењу за период 1.1. - 30.9.2023. године (наставак)

У текућем извјештајном периоду, кретања на глобалним финансијским тржиштима, као и на финансијским тржиштима еуроподручја на којима Централна банка примарно инвестира девизне резерве, била су под утицајем појачаних геополитичких тензија, изненадних ситуација пропадања и преузимања одређених иностраних банака те појачаних неизвјесности у погледу будућих одлука везаних за монетарну политику водећих централних банака. Европска централна банка („ЕЦБ“) је у шест наврата подизала кључне каматне стопе у укупном износу за 200 базних поена у текућем извјештајном периоду. Значајна повећања кључних каматних стопа ЕЦБ-а у текућем извјештајном периоду су се одразила на услове на финансијским тржиштима еуроподручја доводећи до раста каматних стопа на средства која се могу држати код иностраних банака, док су се тржишни приноси дужничких инструмената волатилно кретали. Наведене околности су се одразиле на процес инвестирања девизних резерви Централне банке који је био континуирано усмјерен на прилагођавање постојећим тржишним условима кроз наставак реструктурирања каматносног компоненти девизних резерви.

Извршене операције приликом инвестирања девизних резерви Централне банке су се одразиле на износе остварених девизних каматних прихода односно износ нето добити текућег извјештајног периода. Поред тога, евидентирани су нето позитивни ефекти промјена фер вриједности финансијске имовине Централне банке која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит у текућем извјештајном периоду. Остварена нето добит и нето позитивни финансијски ефекти промјена фер вриједности током текућег извјештајног периода су генерисали осталу и укупну свеобухватну добит периода.

На датум извјештавања, највећи дио каматносног дијела девизних резерви Централне банке је инвестиран у депозите код иностраних банака са значајним учешћем држања средстава девизних резерви Централне банке код иностраних централних банака.

У циљу прилагођавања измијењеним тржишним условима на финансијским тржиштима еуроподручја реструктуриран је и портфељ дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Поред тога што је наведени портфељ постепено смањиван новчаним приливима по основу доспијећа дужничких инструмената, извршене су и одређене продаје дужничких инструмената који су били уговорени под негативним и ниским приносима у прошлим периодима. Реализовани губици од извршених продаја дужничких инструмената су амортизовани оствареним девизним каматним приходима у истом периоду када су настали, а новчани приливи по основу извршених продаја су реинвестирани под постојећим позитивним приносима и каматним стопама. У другом кварталу текућег извјештајног периода, Централна банка је наставила са инвестирањем у дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, куповином дужничких инструмената са краћим роковима доспијећа.

Више информација о значајним промјенама и износима на позицијама депозита код иностраних банака и дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је објављено у сљедећим напоменама:

Напомена	Назив
5	Управљање финансијским ризицима
7	Депозити код иностраних банака
9	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит
17	Нето каматни приходи

На датум извјештавања, дошло је до смањења монетарне пасиве Централне банке у односу на приказани износ из посљедњих годишњих финансијских извјештаја. На смањење износа монетарне пасиве су утицале трансакције куповина и продаја КМ са депонентима и домаћим банкама резултирајући укупним нето куповинама КМ за текући период извјештавања. Трансакције нето куповина КМ са депонентима су примарно извршаване за потребе сервисирања спољног дуга БиХ односно пребацивања новчаних средстава на ванбилансне текуће рачуне депонената.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.7. Значајне промјене и услови у окружењу за период 1.1. - 30.9.2023. године (наставак)

У текућем извјештајном периоду, домаће банке су нецикличним интензитетом подизале и враћале КМ новчанице и кованице путем издвојених трезора Централне банке. Кумулативни нето ефекат наведених трансакција је резултирао у укупном нето повећању новчаница и кованица у оптицају које је смањило рачуне резерви домаћих банака. Ове трансакције су утицале на промјену износа аналитичке структуре компоненти монетарне пасиве Централне банке без утицаја на укупно смањење монетарне пасиве на датум извјештавања.

Смањење монетарне пасиве по основу извршених трансакција нето куповина КМ је директно смањило и девизне резерве Централне банке на датум извјештавања.

Од 1. јануара 2023. године, Централна банка је почела са примјеном нових утврђених стопа накнада по питању инструмента обавезне резерве, увођењем позитивних стопа накнада према домаћим банкама на средства обавезних резерви у зависности од њихове основице за обрачун. У текућем извјештајном периоду стопе накнада по питању инструмента обавезне резерве су једном повећане, и то за 25 базних поена на средства обавезних резерви по основу основице у домаћој валути односно за 20 базних поена на средства обавезних резерви по основу основице у страним валутама и основице у домаћој валути са валутном клаузулом.

Више информација о промјенама и стањима компоненти монетарне пасиве је објављено у сљедећим напоменама:

Напомена	Назив
13	Новчанице и кованице у оптицају
14	Депозити банака
15	Депозити Владе и осталих јавних институција
17	Нето каматни приходи

Смањење монетарне пасиве, заједно са позитивним финансијским ефектима накнадних мјерења компоненти девизних резерви, позитивно су се одразили на нето страну активу односно на капитал Централне банке на датум извјештавања. Више информација је објављено у сљедећим напоменама:

Напомена	Назив
3	Аранжман валутног одбора
27	Капитал

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

3. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА

Законом о Централној банци дефинисано је правило за издавање валуте „валутни одбор“ према којем је Централна банка обавезна да обезбиједи да укупан износ њене монетарне пасиве никада не пређе еквивалентан износ (изражен у КМ) њених нето девизних резерви.

Детаљи поштовања тог правила су сљедећи:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Званичне девизне резерве		
Готовина у страним валутама	457.855	572.020
Депозити код иностраних банака	8.298.270	8.273.200
Специјална права вучења у ММФ-у	1.759	149
Дужнички инструменти	6.994.274	7.060.451
Монетарно злато	164.162	160.040
УКУПНО	15.916.320	16.065.860
Обавезе према нерезидентима	2.781	2.583
Нето девизне резерве (Званичне девизне резерве умањене за обавезе према нерезидентима)	15.913.539	16.063.277
Монетарна пасива		
Новчанице и кованице у оптицају	7.677.156	7.436.097
Депозити банака	6.720.321	7.217.387
Депозити Владе и осталих јавних институција	796.774	958.245
УКУПНО	15.194.251	15.611.729
НЕТО СТРАНА АКТИВА (Нето девизне резерве умањене за монетарну пасиву)	719.288	451.548

Приказани износи свих компоненти валутног одбора представљају њихова књиговодствена стања на датуме извјештавања.

Нето страна актива Централне банке је главни финансијски индикатор постизања и одржавања стабилности домаће валуте у БиХ и њена основна мјера успјешног пословања. Она представља дио званичних девизних резерви које се могу користити само за намјене и потребе одређене Законом о Централној банци.

Нето страна актива је износ који гарантује стабилност домаће валуте, односно монетарну стабилност и апсорбује потенцијалне финансијске ризике који произилазе из управљања званичним девизним резервама. На дан 30. септембар 2023. године финансијско стање нето стране активе износи 719.288 хиљада КМ и у потпуности је обезбијеђена стабилност домаће валуте (31. децембар 2022: 451.548 хиљада КМ).

Више информација о финансијским ризицима којима је Централна банка била изложена у управљању званичним девизним резервама је објављено у [напомени 5](#).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

4. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА

Фер вриједност је цијена која би била остварена продајом имовине или плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између тржишних учесника на датум мјерења, независно од тога да ли је она видљива директно или процијењена неком другом методом вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавезе, Централна банка узима у обзир карактеристике имовине или обавезе коју би тржишни учесници узели у обзир приликом процјењивања њихове цијене на датум мјерења.

Процјењене фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза Централне банке су одређене користећи расположиве тржишне информације, уколико их има, и одговарајуће методологије вредновања.

Осим тога, у сврху финансијског извјештавања, мјерење фер вриједности се категорише у Ниво 1, 2 или 3 у зависности од степена расположивости и значаја улазних података за цјелокупно мјерење фер вриједности, што је описано у наставку:

- Ниво 1 улазни подаци су котиране цијене (неприлагођене) за идентичну имовину и обавезе на активним тржиштима којима Централна банка може приступити на датум мјерења;
- Ниво 2 улазни подаци су подаци, осим котираних цијена укључених у ниво 1, који су било директно или индиректно расположиви за имовину и обавезе и
- Ниво 3 улазни подаци су подаци који нису расположиви за имовину или обавезе.

4.1. Финансијска имовина мјерена по фер вриједности

У хиљадама КМ

	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска имовина		
<i>Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит</i>		
Дужнички инструменти	5.815.854	5.887.589
Монетарно злато	164.162	160.040
УКУПНО	5.980.016	6.047.629

Финансијска имовина мјерена по фер вриједности припада нивоу 1 мјерења фер вриједности на датуме извјештавања.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

4. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

4.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности

У хиљадама КМ

	30. септембар 2023.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина		
<i>Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку:</i>		
Готовина у страним валутама	457.855	457.855
Депозити код иностраних банака	8.298.270	8.298.270
Специјална права вучења у ММФ-у	1.759	1.759
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.178.420	1.024.893
Остала финансијска имовина	2.923	2.923
	<hr/>	<hr/>
	9.939.227	9.785.700
<i>Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит – избор трошка стицања:</i>		
Остала улагања	27.813	27.813
	<hr/>	<hr/>
	27.813	27.813
Укупно	<hr/> 9.967.040	<hr/> 9.813.513
Финансијске обавезе		
<i>Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку:</i>		
Новчанице и кованице у оптицају	7.677.156	7.677.156
Депозити банака	6.720.321	6.720.321
Депозити Владе и осталих јавних институција	796.774	796.774
Остале финансијске обавезе	3.404	3.404
	<hr/>	<hr/>
Укупно	15.197.655	15.197.655

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

4. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

4.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности (наставак)

У хиљадама КМ

	31. децембар 2022.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина		
<i>Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку:</i>		
Готовина у страним валутама	572.020	572.020
Депозити код иностраних банака	8.273.200	8.273.200
Специјална права вучења у ММФ-у	149	149
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.172.862	1.018.598
Остала финансијска имовина	4.282	4.282
	<hr/> 10.022.513	<hr/> 9.868.249
<i>Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит – избор трошка стицања:</i>		
Остала улагања	27.813	27.813
	<hr/> 27.813	<hr/> 27.813
Укупно	<hr/> 10.050.326	<hr/> 9.896.062
Финансијске обавезе		
<i>Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку:</i>		
Новчанице и кованице у оптицају	7.436.097	7.436.097
Депозити банака	7.217.387	7.217.387
Депозити Владе и осталих јавних институција	958.245	958.245
Остале финансијске обавезе	4.023	4.023
Укупно	<hr/> 15.615.752	<hr/> 15.615.752

На датуме извјештавања, финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности припадају нивоу 2 мјерења фер вриједности, осим дужничких инструмената по амортизованом трошку који припадају нивоу 1 мјерења јер је њихова фер вриједност утврђена истом техником мјерења која се користи за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Основни финансијски ризици којима се Централна банка излаже у свакодневном пословању су:

- Кредитни ризик,
- Тржишни ризик (каматни ризик, ризик цијене злата и девизни ризик) и
- Ризик ликвидности.

5.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик од неизвршења уговорних обавеза од стране друге уговорне стране или емитента дужничких хартија од вриједности с фиксним приходом, при чему уговорна страна представља субјекта код којег се, у складу с прописима Централне банке, држе или су инвестирана средства девизних резерви.

Управљање кредитним ризиком остварује се путем одабира уговорних страна инвестибилног нивоа кредитног рејтинга, ограничењем рокова, те контролисањем обима и динамике инвестирања. Кредитни рејтинзи представљају основни критеријум за дефинисање ограничења изложености кредитном ризику те се континуирано прате на дневној основи.

За средства која су евидентирана у ванбилансној евиденцији, Централна банка није изложена кредитном ризику, јер сав ризик који евентуално произилази из основа пласмана тих средстава сноси уговорно власници средстава (погледати [напомене 30](#) и [31](#)).

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.1. Изложеност кредитном ризику

Сљедећа табела приказује усклађивање између почетног и закључног стања умањења вриједности и резервација за финансијску имовину у периодима извјештавања:

У хиљадама КМ

	2023.				2022.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
1. Депозити код иностраних банака								
На дан 1. јануар	1.850	-	-	1.850	913	-	-	913
Повећања очекиваних кредитних губитака	10.112	-	-	10.112	7.105	-	-	7.105
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(126)	-	-	(126)	(330)	-	-	(330)
Отпуштање због престанка признавања орочених депозита	(10.325)	-	-	(10.325)	(6.193)	-	-	(6.193)
На дан 30. септембар	1.511	-	-	1.511	1.495	-	-	1.495
2. Специјална права вучења у ММФ-у								
На дан 1. јануар	-	-	-	-	-	-	-	-
Повећања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
На дан 30. септембар	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит								
На дан 1. јануар	910	-	-	910	1.786	-	-	1.786
Повећања очекиваних кредитних губитака	447	-	-	447	681	-	-	681
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(19)	-	-	(19)	(112)	-	-	(112)
Отпуштање због доспјелих инструмената	(372)	-	-	(372)	(562)	-	-	(562)
<i>Нето повећање током периода</i>	<i>56</i>	-	-	<i>56</i>	<i>7</i>	-	-	<i>7</i>
Отпуштање због продатих инструмената	(105)	-	-	(105)	(493)	-	-	(493)
На дан 30. септембар	861	-	-	861	1.300	-	-	1.300

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.1. Изложеност кредитном ризику (наставак)

У хиљадама КМ

	2023.				2022.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
4. Дужнички инструменти по амортизованом трошку								
На дан 1. јануар	225	-	-	225	-	-	-	-
Повећања очекиваних кредитних губитака	2	-	-	2	233	-	-	233
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(6)	-	-	(6)	(9)	-	-	(9)
На дан 30. септембар	221	-	-	221	224	-	-	224
5. Остала финансијска имовина								
На дан 1. јануар	6	-	601	607	6	-	602	608
Повећања очекиваних кредитних губитака	5	-	-	5	7	-	-	7
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(6)	-	-	(6)	(8)	-	-	(8)
На дан 30. септембар	5	-	601	606	5	-	602	607
Укупно почетно стање на дан 1. јануар	2.991	-	601	3.592	2.705	-	602	3.307
Укупно нето (отпуштање) / повећање очекиваних кредитних губитака	(393)	-	-	(393)	319	-	-	319
Укупно закључно стање на дан 30. септембар	2.598	-	601	3.199	3.024	-	602	3.626

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика

а) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијска имовина која је предмет умањења

Сљедећа табела приказује максималну изложеност финансијске имовине Централне банке кредитном ризику на датуме извјештавања, анализирану по класама финансијских инструмената за које се очекивани кредитни губици рачунају и признају:

У хиљадама КМ Класе финансијских инструмената	30. септембар 2023.				31. децембар 2022.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
Готовина у страним валутама								
Бруто књиговодствена вриједност	457.855	-	-	457.855	572.020	-	-	572.020
Умањење вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	457.855	-	-	457.855	572.020	-	-	572.020
Депозити код иностраних банака								
Бруто књиговодствена вриједност	8.299.781	-	-	8.299.781	8.275.050	-	-	8.275.050
Умањење вриједности	(1.511)	-	-	(1.511)	(1.850)	-	-	(1.850)
Књиговодствена вриједност	8.298.270	-	-	8.298.270	8.273.200	-	-	8.273.200
Специјална права вучења у ММФ-у								
Бруто књиговодствена вриједност	1.759	-	-	1.759	149	-	-	149
Умањење вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	1.759	-	-	1.759	149	-	-	149
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит								
Бруто књиговодствена вриједност	5.815.854	-	-	5.815.854	5.887.589	-	-	5.887.589
Резервације за очекиване кредитне губитке (признате у осталој свеобухватној добити)	861	-	-	861	910	-	-	910
Бруто књиговодствена вриједност	5.815.854	-	-	5.815.854	5.887.589	-	-	5.887.589

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.				31. децембар 2022.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
Класе финансијских инструмената								
Дужнички инструменти по амортизованом трошку								
Бруто књиговодствена вриједност	1.178.641	-	-	1.178.641	1.173.087	-	-	1.173.087
Умањење вриједности	(221)	-	-	(221)	(225)	-	-	(225)
Књиговодствена вриједност	1.178.420	-	-	1.178.420	1.172.862	-	-	1.172.862
Остала финансијска имовина								
Бруто књиговодствена вриједност	2.928	-	601	3.529	4.288	-	601	4.889
Умањење вриједности	(5)	-	(601)	(606)	(6)	-	(601)	(607)
Књиговодствена вриједност	2.923	-	-	2.923	4.282	-	-	4.282

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

б) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијска имовина која није предмет умањења

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Књиговодствена вриједност		
Монетарно злато	164.162	160.040
Остала улагања	27.813	27.813
УКУПНО	191.975	187.853

Концентрација према кредитном рејтингу

Сљедеће табеле приказују анализу концентрације депозита код иностраних банака, дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит и дужничких инструмената по амортизованом трошку Централне банке према композитном кредитном рејтингу уговорне стране на датуме извјештавања:

Депозити код иностраних банака

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Кредитни рејтинг		
AAA	4.021.003	3.562.708
AA+	754	-
AA	1.124.149	450.701
AA-	788.353	-
A+	1.163.178	1.678.882
A	895.659	2.575.495
A-	-	3.481
П ¹	306.685	3.783
BBB+	-	-
BBB	-	-
BBB-	-	-
Укупно	8.299.781	8.275.050
Умањење вриједности	(1.511)	(1.850)
УКУПНО	8.298.270	8.273.200

¹ Међународне институције (енг. International institutions)

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

У хиљадама КМ

Кредитни рејтинг	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
AAA	2.097.715	2.142.560
AA+	627.570	693.016
AA	1.380.795	1.244.391
AA-	623.170	524.373
A+	-	-
A	-	-
A-	593.450	795.710
BBB+	-	-
BBB	493.154	487.539
BBB-	-	-
УКУПНО	5.815.854²	5.887.589

Дужнички инструменти по амортизованом трошку

У хиљадама КМ

Кредитни рејтинг	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
AAA	141.509	141.023
AA+	282.881	282.171
AA	221.247	219.864
AA-	146.437	145.540
A+	-	-
A	41.430	41.776
A-	191.566	190.370
BBB+	-	-
BBB	153.571	152.343
BBB-	-	-
Укупно	1.178.641	1.173.087
Умањење вриједности	(221)	(225)
УКУПНО	1.178.420	1.172.862

² Резервације за очекиване кредитне губитке не умањују бруто књиговодствену вриједност дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик од промјене тржишне вриједности финансијске имовине и инструмената услед промјене услова на финансијским тржиштима.

У сврху квантификације ефеката тржишног ризика на вриједност девизних резерви Централна банка користи концепт „вриједности под ризиком“ (VaR – Value at Risk). Вриједност VaR за тржишни ризик се израчунава аналитичком (параметарском) методом, на основу средње вриједности добитка/губитка или стопе приноса посматраног портфеља и стандардне девијације посматраних података. Централна банка при обрачунава VaR примјењује ниво поузданости од 99% за временски интервал од десет дана. За израчунавање вриједности VaR-а портфеља девизних резерви Централне банке узимају се у обзир све позиције у портфељу девизних резерви које су изложене тржишним ризицима (каматном ризику, ризику промјене еурске цијене монетарног злата и девизном ризику).

На дан 30. септембар 2023. године, изложеност девизних резерви Централне банке која укључује промјене цијена финансијских инструмената и промјене девизних курсева у односу на КМ износи 24.078 хиљада КМ (31. децембар 2022. године: 44.976 хиљада КМ), што представља еквивалент 0,15% укупне финансијске имовине (31. децембар 2022. године: 0,28 % укупне финансијске имовине).

Вриједност под ризиком је смањена првенствено због смањене волатилности каматних стопа, односно приноса на дужничке инструменте у портфељу девизних резерви Централне банке.

Вриједности VaR на извјештајне датуме дате су у сљедећој табели:

	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
У хиљадама КМ		
Каматни ризик	17.233	37.044
Ризик промјене еурске цијене монетарног злата	6.616	7.873
Девизни ризик	229	59
Укупно VaR	24.078	44.976

5.2.1. Каматни ризик

Каматни ризик је ризик промјене тржишне вриједности финансијске имовине услед неповољних кретања каматних стопа. Каматним ризиком се управља прописивањем циљаног модификованог трајања инвестираних девизних резерви, праћењем вриједности под ризиком, те одабиром одговарајућег тржишног индекса који, уз неопходна прилагођавања, представља референтни портфељ (бенчмарк) и прописивањем максималног износа дозвољеног одступања поврата портфеља од поврата њему одговарајућег бенчмарка (грешка праћења). Циљано модификовано трајање се одговарајућим прописима Централне банке скраћује или продужује, у зависности од актуелне структуре портфеља девизних резерви, актуелних тржишних услова и доступних очекивања и прогноза, а у складу са стратешким одређењем да је максималан дозвољени рок инвестирања дужничких инструмената са фиксним приходом десет година, а максималан дозвољени рок инвестирања депозита код иностраних банака је једна година. Према прописима важећим на датуме извјештавања, циљано модификовано трајање укупног портфеља девизних резерви износи 1,00 година, уз дозвољена одступања +/- 0,30 година, док циљано модификовано трајање портфеља дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит са преосталим роком до доспијећа дужим од годину дана износи 1,60 година уз дозвољена одступања +/- 0,30 година.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик (наставак)

5.2.1. Каматни ризик (наставак)

Централна банка као основну мјеру изложености каматном ризику користи модификовано трајање дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Модификовано трајање је мјера осјетљивости цијене финансијског инструмента на промјену каматне стопе, односно тржишног приноса дужничког инструмента. Модификовано трајање се изражава као број година и што је трајање дуже, већи је и каматни ризик. Модификовано трајање портфеља се израчунава као пондерисани просјек доспијећа новчаних токова појединачних финансијских инструмената у портфељу, при чему је пондер садашња вриједност новчаног тока. Модификовано трајање портфеља дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износи 0,93 година на дан 30. септембар 2023. године (31. децембар 2022. године износи: 0,92 година).

Кретање каматних стопа и тржишних приноса на државне обвезнице земаља еуроподручја у текућем извјештајном периоду карактерише одређени степен волатилности која је узрокована прије свега активностима ЕЦБ-а на даљем подизању кључних каматних стопа у еуроподручју с циљем обуздавања инфлације, те геополитичким тензијама. Кључне каматне стопе ЕЦБ-а су до краја извјештајног периода повећане у шест наврата и то почетком фебруара и крајем марта за по 50 базних поена и почетком маја, крајем јуна, почетком аугуста и средином септембра за по 25 базних поена. Наведена повећања кључних каматних стопа у еуроподручју утицала су на раст каматних стопа и тржишних приноса обвезница еуроподручја, али раст није био уједначен. Раст приноса на обвезнице са краћим преосталим роком до доспијећа је био израженији него раст приноса на обвезнице са дужим преосталим роком до доспијећа, што значи да је у еуроподручју дошло до тзв. инверзије криве приноса на обвезнице. На раст каматних стопа и приноса су такође утицали макроекономски подаци који указују на рецесију у појединим земљама еуроподручја.

Сљедеће табеле приказују изложеност Централне банке каматном ризику на датуме извјештавања, по књиговодственој вриједности инструмената, категоризоване (разврстане у разреде рочности) према критеријуму датума поновног одређивања каматних стопа у складу са уговорним аранжманима (уговорни новчани токови, као нпр. исплате купона) или датумом доспијећа инструмената. У складу с тим, критеријум за разврставање инструмената у разреде рочности за купонске дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је датум доспијећа прве наредне исплате купона, док се дисконтни дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, те дужнички инструменти по амортизованом трошку и депозити код иностраних банака разврставају у разреде рочности према датуму доспијећа инструмента:

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик (наставак)

5.2.1. Каматни ризик (наставак)

30. септембар 2023.

У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Бескаматно	Укупно
Готовина у страним валутама	-	-	-	-	457.855	457.855
Депозити код иностраних банака	6.991.241	1.276.205	-	-	30.824	8.298.270
Специјална права вучења у ММФ-у	1.744	-	-	-	15	1.759
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	1.479.334	4.341.430	-	-	(4.910)	5.815.854
Монетарно злато	-	-	-	-	164.162	164.162
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	-	-	211.838	964.138	2.444	1.178.420
Остала финансијска имовина	-	-	-	-	2.923	2.923
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупно финансијска имовина	8.472.319	5.617.635	211.838	964.138	681.126	15.947.056
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	-	7.677.156	7.677.156
Депозити банака	6.719.664	-	-	-	657	6.720.321
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	-	796.774	796.774
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	3.404	3.404
Укупно финансијске обавезе	6.719.664	-	-	-	8.477.991	15.197.655
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	1.752.655	5.617.635	211.838	964.138	(7.796.865)	749.401

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик (наставак)

5.2.1. Каматни ризик (наставак)

31. децембар 2022.

У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Бескаматно	Укупно
Готовина у страним валутама	-	-	-	-	572.020	572.020
Депозити код иностраних банака	7.834.456	430.241	-	-	8.503	8.273.200
Специјална права вучења у ММФ-у	147	-	-	-	2	149
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	1.500.366	4.368.552	-	-	18.671	5.887.589
Монетарно злато	-	-	-	-	160.040	160.040
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	-	-	116.508	1.053.960	2.394	1.172.862
Остала финансијска имовина	-	-	-	-	4.282	4.282
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупно финансијска имовина	9.334.969	4.798.793	116.508	1.053.960	793.725	16.097.955
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	-	7.436.097	7.436.097
Депозити банака	5.329.117	-	-	-	1.888.270	7.217.387
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	-	958.245	958.245
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	4.023	4.023
Укупно финансијске обавезе	5.329.117	-	-	-	10.286.635	15.615.752
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	4.005.852	4.798.793	116.508	1.053.960	(9.492.910)	482.203

5.2.2. Девизни ризик

Девизни ризик је ризик промјене вриједности девизне имовине и обавеза услед промјене девизног курса. Централна банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Управљање девизним ризиком проводи се првенствено кроз усклађивање валутне структуре имовине и обавеза Централне банке, као и постављањем квантитативних ограничења за изложеност девизном ризику.

Управљање и контролу девизног ризика Централна банка обезбјеђује строгим поштовањем одредби Закона о Централној банци и интерним актима Централне банке.

Највећи дио званичних девизних резерви држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама осим EUR не може бити већи од 50% од укупног износа несмањеног капитала и резерви Централне банке. Више информација о компонентама званичних девизних резерви које се држе у другим конвертибилним валутама осим EUR је објављено у [напоменама 6, 7 и 8](#).

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.3. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности се односи на могуће потешкоће у брзој ликвидацији дијела имовине, што је могуће у ситуацији у којој су тржишни услови неповољни и такође, када дође до непожељног кретања цијена. Ликвидност портфеља девизних резерви је обезбјеђена држањем довољног износа ликвидних инструмената у портфељу.

С обзиром на обавезу гарантовања конвертибилности КМ, дневна ликвидност мора бити обезбијеђена рочном усклађеношћу девизних резерви Централне банке.

Рочност финансијских обавеза Централне банке на датуме извјештавања приказана је у табелама у наставку на основу преосталог уговорног доспијећа од датума извјештавања:

30. септембар 2023.

У хиљадама КМ	До 3	Од 3	Од 1	Без		
	мјесеца	до 12	до 3	Преко 3	одређеног	
	мјесеца	мјесеци	године	године	доспијећа	Укупно
Новчанице и кованице у оптицају	7.677.156	-	-	-	-	7.677.156
Депозити банака	6.720.321	-	-	-	-	6.720.321
Депозити Владе и осталих јавних институција	796.774	-	-	-	-	796.774
Остале финансијске обавезе	3.404	-	-	-	-	3.404
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	15.197.655	-	-	-	-	- 15.197.655

31. децембар 2022.

У хиљадама КМ	До 3	Од 3	Од 1	Без		
	мјесеца	до 12	до 3	Преко 3	одређеног	
	мјесеца	мјесеци	године	године	доспијећа	Укупно
Новчанице и кованице у оптицају	7.436.097	-	-	-	-	7.436.097
Депозити банака	7.217.387	-	-	-	-	7.217.387
Депозити Владе и осталих јавних институција	958.245	-	-	-	-	958.245
Остале финансијске обавезе	4.023	-	-	-	-	4.023
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	15.615.752	-	-	-	-	- 15.615.752

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

6. ГОТОВИНА У СТРАНИМ ВАЛУТАМА

Наредна табела приказује стања готовине у страним валутама са аналитичким приказом по валути држања:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Готовина у страним валутама:		
EUR	457.817	571.982
USD	21	21
GBP	17	17
УКУПНО	457.855	572.020

Током текућег извјештајног периода, Централна банка је продала EUR новчанице иностраној банци у износу од 156.466 хиљада КМ (1.1. - 30.9.2022. године: Централна банка је купила EUR новчанице у износу од 293.375 хиљада КМ).

7. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА

Депозити код иностраних банака представљају инвестирана средства девизних резерви Централне банке која се држе на рачунима иностраних банака и других финансијских институција.

Наредна табела приказује стања орочених депозита и депозита по виђењу са аналитичким приказом по валути држања:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Орочени депозити:		
EUR	6.877.471	6.646.490
USD	3.735	-
	6.881.206	6.646.490
Умањење вриједности	(1.410)	(1.734)
Укупно	6.879.796	6.644.756
Депозити по виђењу:		
EUR	1.410.346	1.621.860
CHF	4.034	2.306
USD	2.138	2.351
GBP	2.057	2.043
	1.418.575	1.628.560
Умањење вриједности	(101)	(116)
Укупно	1.418.474	1.628.444
УКУПНО	8.298.270	8.273.200

Депозити код иностраних банака укључују нето обрачунату камату у износу од 30.824 хиљаде КМ на дан 30. септембар 2023. године (31. децембар 2022. године: Укључивали су нето обрачунату камату у износу од 8.503 хиљаде КМ).

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

7. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Орочени депозити код иностраних банака, анализирани према преосталој уговореној рочности, приказани су сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
До мјесец дана	4.010.134	3.980.765
Од једног до два мјесеца	1.211.981	1.469.432
Од два до три мјесеца	375.312	764.312
Од три до четири мјесеца	396.159	431.981
Од четири до дванаест мјесеци	887.620	-
Укупно	6.881.206	6.646.490
Умањење вриједности	(1.410)	(1.734)
УКУПНО	6.879.796	6.644.756

Анализа депозита код иностраних банака према врсти финансијске институције у којој су средства инвестирана дата је сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Иностране централне банке		
Орочени депозити	2.927.389	2.997.881
Преконоћни депозити	-	-
Депозити по виђењу	1.407.024	1.621.296
	4.334.413	4.619.177
Иностране комерцијалне банке		
Орочени депозити	2.606.644	3.104.888
Преконоћни депозити	1.046.368	543.721
Депозити по виђењу	5.671	3.481
	3.658.683	3.652.090
Међународне финансијске институције		
Орочени депозити	300.805	-
Преконоћни депозити	-	-
Депозити по виђењу	5.880	3.783
	306.685	3.783
Укупно	8.299.781	8.275.050
Умањење вриједности (напомена 5.1.1.)	(1.511)	(1.850)
УКУПНО	8.298.270	8.273.200

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за депозите код иностраних банака на датуме извјештавања је објављено у [напомени 5.1.2.](#)

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

7. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Депозити код иностраних банака, анализирани према земљи у којој су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Француска	2.287.327	1.339.340
Луксембург	2.256.886	1.627.805
Швајцарска	1.906.532	1.578.436
Велика Британија	889.988	1.185.316
Њемачка	858.789	1.055.215
Низоземска	99.505	98.100
САД	754	659
Словачка	-	1.390.179
Укупно	8.299.781	8.275.050
Умањење вриједности	(1.511)	(1.850)
УКУПНО	8.298.270	8.273.200

8. СПЕЦИЈАЛНА ПРАВА ВУЧЕЊА У ММФ-у

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Рачун специјалних права вучења у ММФ-у	1.744	147
Обрачуната камата	15	2
Укупно	1.759	149
Умањење вриједности	-	-
УКУПНО	1.759	149

9. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит представљају средства девизних резерви Централне банке која су инвестирана у ликвидне државне владине обвезнице земаља еуроподручја. Портфел ових дужничких инструмената се састоји од краткорочних и дугорочних обвезница влада са фиксном каматном стопом. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит су деноминирани у EUR валути.

Структура улагања дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је приказана сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Купонски дужнички инструменти	4.207.204	4.656.303
Обрачуната камата на купонске дужничке инструменте	31.099	31.978
Укупно	4.238.303	4.688.281
Дисконтни дужнички инструменти	1.613.560	1.212.615
Обрачунати (дисконт) на дисконтне дужничке инструменте	(36.009)	(13.307)
Укупно	1.577.551	1.199.308
УКУПНО	5.815.854	5.887.589

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

9. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ (НАСТАВАК)

На дан 30. септембар 2023. године резервације за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износе 861 хиљаду КМ (31. децембар 2022. године: 910 хиљада КМ). Током извјештајног периода, нето повећање по основу резервација за очекиване кредитне губитке, признато у добит или губитак периода, износи 56 хиљада КМ (1.1. - 30.9.2022. године: Нето повећање у износу од 7 хиљада КМ). Више информација о овим промјенама у извјештајним периодима је објављено у [напоменама 5.1.1.](#) и [22.](#)

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, анализирани према земљи у којој су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

	30. септембар 2023.		31. децембар 2022.	
	У хиљадама КМ	%	У хиљадама КМ	%
Њемачка	1.790.662	30,79	1.698.303	28,84
Француска	1.380.795	23,74	1.244.391	21,13
Шпанија	593.450	10,20	795.710	13,52
Белгија	583.346	10,03	483.940	8,22
Италија	493.154	8,48	487.539	8,28
Финска	343.339	5,90	231.787	3,94
Низоземска	307.053	5,28	444.257	7,55
Аустрија	284.231	4,89	461.229	7,83
Ирска	39.824	0,69	40.433	0,69
УКУПНО	5.815.854	100,00	5.887.589	100,00

Промјене по основу дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	1.7. - 30.9.		За период	
	2023.	2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
На дан	5.625.960	9.512.807	5.887.589	11.629.592
Куповине током периода	2.652.599	1.840.546	3.651.512	4.706.082
Продаје током периода	(987.892)	(1.310.629)	(987.892)	(3.570.275)
Приходи од камата признати током периода (напомена 17)	21.322	4.772	32.812	17.118
Ефекти негативних каматних стопа признати током периода (напомена 17)	(880)	(6.385)	(4.427)	(23.755)
Доспијећа дужничких инструмената	(1.511.925)	(1.383.554)	(2.807.755)	(3.794.975)
Доспијећа купона	(4.177)	(13.999)	(21.882)	(59.130)
Нето нереализована промјена у фер вриједности током периода	20.844	(84.253)	65.893	(345.356)
Трансакциони трошкови	3	2	4	6
На дан	5.815.854	8.559.307	5.815.854	8.559.307

Значајна одступања приказаних износа у упоредном извјештајном периоду су последица другачијих тржишних услова за инвестирање девизних резерви, значајно већег волумена портфеља те предузимања другачијих инвестиционих операција у упоредном извјештајном периоду. Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит на датуме извјештавања је објављено у [напомени 5.1.2.](#)

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

9. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ (НАСТАВАК)

Дужнички инструменти, анализирани по њиховом преосталом уговореном доспијећу, су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
До 3 мјесеца	830.022	514.934
Од 3 до 12 мјесеци	2.892.776	3.120.538
Од 1 до 3 године	2.021.177	2.180.052
Преко 3 године	71.879	72.065
УКУПНО	5.815.854	5.887.589

10. МОНЕТАРНО ЗЛАТО

На датуме извјештавања, вриједности улазних података за израчун фер вриједности монетарног злата су дате сљедећом табелом:

У хиљадама КМ

На дан	Количина унци	Цијена једне унце у КМ	Фер вриједност монетарног злата на дан
30. септембар 2023.	48.000	3.420,04	164.162
31. децембар 2022.	48.000	3.334,17	160.040
30. септембар 2022.	88.000	3.312,61	291.510

Промјене по основу монетарног злата у извјештајним периодима приказане су у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	За период 1.1. - 30.9. 2022.
На дан	165.177	296.688	160.040	301.987
Продаје током периода	-	-	-	(28.477)
Нето нереализована промјена у фер вриједности током периода	(1.015)	(5.178)	4.122	18.000
На дан	164.162	291.510	164.162	291.510

11. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО АМОРТИЗОВАНОМ ТРОШКУ

Дужнички инструменти по амортизованом трошку представљају средства девизних резерви Централне банке која су инвестирана у ликвидне државне владине обвезнице земаља еуроподручја са намјером држања до њиховог доспијећа. На датум извјештавања, овај портфељ се састоји од дугорочних купонских обвезница влада са фиксном каматном стопом. Дужнички инструменти по амортизованом трошку су деноминирани у EUR валути.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

11. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО АМОРТИЗОВАНОМ ТРОШКУ (НАСТАВАК)

Структура улагања дужничких инструмената по амортизованом трошку је приказана сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Купонски дужнички инструменти	1.176.197	1.170.693
Обрачуната камата на купонске дужничке инструменте	2.444	2.394
Укупно	1.178.641	1.173.087
Умањење вриједности	(221)	(225)
УКУПНО	1.178.420	1.172.862

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за дужничке инструменте по амортизованом трошку на датуме извјештавања је објављено у [напомени 5.1.2.](#)

Дужнички инструменти по амортизованом трошку, анализирани по њиховом преосталом уговорном доспијећу, су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
До 3 мјесеца	-	-
Од 3 до 12 мјесеци	-	-
Од 1 до 3 године	212.310	116.872
Преко 3 године	966.331	1.056.215
Укупно	1.178.641	1.173.087
Умањење вриједности	(221)	(225)
УКУПНО	1.178.420	1.172.862

На датум извјештавања, дужнички инструменти по амортизованом трошку, анализирани према земљи у којој су средства инвестирана, приближно одговарају износима објављеним у посљедњим годишњим финансијским извјештајима јер Централна банка није инвестирала средства девизних резерви у овај портфељ током 2023. године.

12. ОСТАЛА ИМОВИНА

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Бруто књиговодствена вриједност остале финансијске имовине	3.529	4.889
Умањење вриједности	(606)	(607)
Остала финансијска имовина	2.923	4.282
Остала нефинансијска имовина	14.555	14.998
УКУПНО	17.478	19.280

На датум извјештавања, остала нефинансијска имовина се највећим дијелом односи на унапријед плаћене трошкове за производњу новчаница и кованица у износу од 12.176 хиљада КМ (31. децембар 2022: 12.995 хиљада КМ).

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

13. НОВЧАНИЦЕ И КОВАНИЦЕ У ОПТИЦАЈУ

Износи новчаница и кованица у оптицају су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Кованице у оптицају	262.999	243.749
Новчанице у оптицају	7.414.157	7.192.348
УКУПНО	7.677.156	7.436.097

Промјене по основу новчаница и кованица у оптицају током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Новчанице и кованице у оптицају на дан	7.571.373	7.221.991	7.436.097	6.923.818
Нето пораст вриједности новчаница и кованица у оптицају током периода	105.783	222.210	241.059	520.383
Новчанице и кованице у оптицају на дан	7.677.156	7.444.201	7.677.156	7.444.201

14. ДЕПОЗИТИ БАНАКА

Структура депозита банака приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Депозити домаћих банака	6.719.664	7.215.919
Рачуни резерви организационих јединица Централне банке	624	1.435
Посебни депозити домаћих банака - блокирана средства	33	33
УКУПНО	6.720.321	7.217.387

Депозити домаћих банака укључују обрачунату накнаду по основу политике обавезне резерве у износу од 1.128 хиљада КМ на дан 30. септембар 2023. године (31. децембар 2022. године: Укључивали су негативну обрачунату накнаду у износу од 894 хиљаде КМ).

15. ДЕПОЗИТИ ВЛАДЕ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ИНСТИТУЦИЈА

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Буџетски депозити институција БиХ	596.243	560.390
Депозити осталих домаћих влада и владиних институција	115.939	125.108
Депозити осталих јавних институција	83.402	272.721
Депозити - спољни дуг БиХ	1.171	-
Депозитни рачун по трансакцијама ММФ-а	19	26
УКУПНО	796.774	958.245

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

16. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
У хиљадама КМ		
Остале финансијске обавезе	3.404	4.023
Остале нефинансијске обавезе	245	278
УКУПНО	3.649	4.301

17. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ

	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	За период 1.1. - 30.9. 2022.
У хиљадама КМ				
Каматни приходи по основу:				
Депозита код иностраних банака (напомена 7)	71.035	2.178	173.005	2.216
Дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (напомена 9)	21.322	4.772	32.812	17.118
Дужничких инструмената по амортизованом трошку Специјалних права вучења у ММФ-у	3.005	2.987	8.901	5.678
Специјалних права вучења у ММФ-у	62	9	133	13
Ефеката негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих банака	-	4.870	-	22.514
Укупно	95.424	14.816	214.851	47.539
Каматни расходи по основу:				
Депозита домаћих банака	(3.420)	-	(6.352)	-
Ефеката негативних каматних стопа на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (напомена 9)	(880)	(6.385)	(4.427)	(23.755)
Ефеката негативних каматних стопа на депозите код иностраних банака	-	(1.684)	-	(12.146)
Укупно	(4.300)	(8.069)	(10.779)	(35.901)
Нето каматни приходи	91.124	6.747	204.072	11.638

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

17. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Укупни каматни и сродни приходи и расходи по класама финансијских инструмената су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
1. Финансијска имовина по амортизованом трошку				
<i>Каматни приходи по основу:</i>				
Депозита код иностраних банака	71.035	2.178	173.005	2.216
Дужничких инструмената по амортизованом трошку	3.005	2.987	8.901	5.678
Специјалних права вучења у ММФ-у	62	9	133	13
	<u>74.102</u>	<u>5.174</u>	<u>182.039</u>	<u>7.907</u>
<i>Каматни расходи по основу:</i>				
Ефеката негативних каматних стопа на депозите код иностраних банака	-	(1.684)	-	(12.146)
	<u>-</u>	<u>(1.684)</u>	<u>-</u>	<u>(12.146)</u>
Укупно	74.102	3.490	182.039	(4.239)
2. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит				
Каматни приходи	21.322	4.772	32.812	17.118
Ефекти негативних каматних стопа	(880)	(6.385)	(4.427)	(23.755)
Укупно	20.442	(1.613)	28.385	(6.637)
3. Финансијске обавезе по амортизованом трошку				
Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих банака	-	4.870	-	22.514
Каматни расходи по основу депозита домаћих банака	(3.420)	-	(6.352)	-
Укупно	(3.420)	4.870	(6.352)	22.514
Нето каматни приходи	91.124	6.747	204.072	11.638

Наредна табела приказује износе каматних прихода и ефекте негативних каматних стопа на депозите код иностраних банака са аналитичким приказом припадајућих износа у зависности од типа орочења:

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Каматни приходи				
Орочени депозити	60.708	1.951	148.229	1.986
Депозити по виђењу	10.327	227	24.776	230
Укупно	71.035	2.178	173.005	2.216
Ефекти негативних каматних стопа				
Орочени депозити	-	(1.339)	-	(10.147)
Депозити по виђењу	-	(345)	-	(1.999)
Укупно	-	(1.684)	-	(12.146)

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

17. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Просјечна стопа ефективног приноса на депозите код иностраних банака износи 2,95% у периоду 1.1. - 30.9.2023. године (1.1. - 30.9.2022. године: Просјечна стопа негативног ефективног приноса је износила 0,30%).

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износи 0,14% у периоду 1.1. - 30.9.2023. године (1.1. - 30.9.2022. године: Просјечна негативна стопа ефективног приноса је износила 0,26%).

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте по амортизованом трошку износи 1,01% у периоду 1.1. - 30.9.2023. године (1.1. - 30.9.2022. године: Просјечна стопа ефективног приноса је износила 0,97%).

Основицу за обрачун расхода од камата односно ефеката негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих банака генерише укупан износ депозита домаћих банака на рачунима резерви током десетодневног обрачунског периода, који се састоји од износа обавезне резерве и износа средстава изнад обавезне резерве.

Стопа обавезне резерве коју Централна банка примјењује на основицу за обрачун обавезне резерве једнако за све домаће банке износи 10%.

У периоду 1.1. - 30.9.2023. године, Централна банка обрачунава и исплаћује накнаду домаћим банкама на средства обавезне резерве по основу основице у домаћој валути и по основу основице у страним валутама и у домаћој валути са валутном клаузулом. На средства изнад обавезне резерве обрачунава се нулта стопа накнаде.

У периоду од 1.1. - 30.9.2022. године Централна банка није обрачунавала накнаду на износ средстава обавезне резерве по основу основице у домаћој валути, док се накнада обрачунавала и наплаћивала на износ средстава обавезне резерве по основу основице у страним валутама и основице у домаћој валути са валутном клаузулом, као и на износ средстава изнад обавезне резерве.

У периоду 1.1. - 31.8.2022. године, стопе накнада Централне банке су биле везане за износ каматне стопе на стално расположиву могућност депоновања код ЕЦБ-а, с тим да се стопа накнаде на износ средстава обавезне резерве додатно умањивала за 10 базних поена, а на износ средстава изнад обавезне резерве за 25 базних поена. У периоду 1.9. - 30.9.2022. године негативне стопе накнада су биле фиксно одређене.

Негативна каматна стопа на стално расположиву могућност депоновања код ЕЦБ-а је износила 0,50% до 26. јула 2022. године. Од 27. јула 2022. године каматна стопа на стално расположиву могућност депоновања код ЕЦБ-а је износила 0,00%, а од 14. - 30. септембра 2022. године је позитивна и износила је 0,75%.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

17. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Током извјештајних периода стопе накнада Централне банке износе:

Основица за обрачун накнаде	Стопа накнаде Централне банке за период	
2023.		
Средства обавезне резерве	1.1. - 30.6.	1.7. - 30.9.
<i>Основица у домаћој валути</i>	0,25%	0,50%
<i>Основица у страним валутама</i>	0,10%	0,30%
<i>Основица у домаћој валути са валутном клаузулом</i>	0,10%	0,30%
Средства изнад обавезне резерве	0,00%	0,00%

2022.

Средства обавезне резерве	1.1. - 31.7.	1.8. - 30.9.
<i>Основица у домаћој валути</i>	0,00%	0,00%
<i>Основица у страним валутама</i>	(0,60)%	(0,10)%
<i>Основица у домаћој валути са валутном клаузулом</i>	(0,60)%	(0,10)%
Средства изнад обавезне резерве	(0,75)%	(0,25)%

Каматни расходи по основу депозита домаћих банака укључују расходе по основу средстава обавезних резерви у износу од 6.352 хиљаде КМ у периоду 1.1. - 30.9.2023. године (1.1. - 30.9.2022. године: Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих банака су укључивали приходе по основу средстава изнад обавезних резерви у износу од 17.632 хиљаде КМ и 4.882 хиљаде КМ по основу средстава обавезних резерви)

18. НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

	1.7. - 30.9.	1.7. - 30.9.	1.1. - 30.9.	За период 1.1. - 30.9.
У хиљадама КМ	2023.	2022.	2023.	2022.
Приходи од накнада и провизија по основу:				
услуга за домаће банке	5.072	5.119	14.937	15.626
услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	354	421	1.067	1.297
Укупно	5.426	5.540	16.004	16.923
Расходи од накнада и провизија по основу:				
чувања и осталих расхода за дужничке инструменте	(126)	(189)	(371)	(601)
трансакција са банкама у иностранству	(8)	(10)	(24)	(26)
осталих расхода од накнада и провизија	-	(1)	(2)	(4)
Укупно	(134)	(200)	(397)	(631)
Нето приходи од накнада и провизија	5.292	5.340	15.607	16.292

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

19. НЕТО РЕАЛИЗОВАНИ (ГУБИЦИ) ОД ПРОДАЈЕ ДУЖНИЧКИХ ИНСТРУМЕНАТА ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Реализовани добити	-	5.868	-	20.145
Реализовани губити	(22.487)	(8.676)	(22.487)	(33.112)
УКУПНО	(22.487)	(2.808)	(22.487)	(12.967)

Одговарајући износи реализованих добитака по основу отпуштања резервација за очекиване кредитне губитке за продате дужничке инструменте у упоредном извјештајном периоду су приказани у [напомени 5.1.1.](#)

20. НЕТО РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ МОНЕТАРНОГ ЗЛАТА

У упоредном извјештајном периоду продато је 8.000 унци монетарног злата при чему је остварен нето реализовани добитак у износу од 11.489 хиљада КМ. Добити који произилазе из промјена фер вриједности монетарног злата, а који су признати у оквиру остале свеобухватне добити на позицији резерви фер вриједности за монетарно злато, признају се као реализовани добити у оквиру рачуна добити или губитка на датум продаје.

21. НЕТО ДОБИЦИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Нето неререализовани добити / (губити) од курсних разлика	451	124	(74)	268
Нето реализовани добити од курсних разлика	31	5	76	105
УКУПНО	482	129	2	373

22. НЕТО УМАЊЕЊЕ / ПОВЕЋАЊЕ ВРИЈЕДНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Нето (повећање) / отпуштање по основу умањења вриједности на депозите код иностраних банака	(184)	(229)	339	(582)
Нето отпуштање по основу умањења вриједности на специјална права вучења у ММФ-у	-	-	-	-
Нето (повећање) по основу резервација за очекиване кредитне губитке на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	(150)	(29)	(56)	(7)
Нето отпуштање / (повећање) по основу умањења вриједности на дужничке инструменте по амортизованом трошку	1	(8)	4	(224)
Нето отпуштање по основу умањења вриједности на осталу финансијску имовину	-	1	1	1
УКУПНО	(333)	(265)	288	(812)

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

23. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Приход од дивиденде по основу акција BIS-a	-	-	721	721
Остали приходи	20	8	19	74
УКУПНО	20	8	740	795

24. ТРОШКОВИ ОСОБЉА

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Плате	3.157	2.729	8.289	7.470
Доприноси и друге накнаде на плате	1.757	1.523	4.612	4.173
Остала примања запослених	368	339	1.677	1.606
Доприноси и друге накнаде на остала примања	70	70	452	459
Укупно	5.352	4.661	15.030	13.708
Нето (отпуштање) / повећање у резервацијама за отпремнине и јубиларне награде запосленим	(11)	17	13	30
УКУПНО	5.341	4.678	15.043	13.738

Трошкови особља укључују 2.865 хиљада КМ обавезних доприноса за пензионо осигурање плаћених јавним заводима за пензионо осигурање у БиХ (1.1. - 30.9.2022. године: 2.623 хиљаде КМ).

Просјечан број запослених у извјештајном периоду износи 352 (1.1. - 30.9.2022. године: 353 запослена).

25. АДМИНИСТРАТИВНИ И ОСТАЛИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Трошкови одржавања платних система	470	395	1.337	1.267
Трошкови ИТ инфраструктуре	250	239	688	638
Режијски трошкови	219	222	668	652
Трошкови приступа званичним сервисима	200	215	573	545
Трошкови одржавања дугорочне имовине	100	101	256	323
Остали административни и оперативни трошкови	446	601	1.240	1.555
УКУПНО	1.685	1.773	4.762	4.980

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

26. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ НОВЧАНИЦА И КОВАНИЦА

У хиљадама КМ	За период			
	1.7. - 30.9. 2023.	1.7. - 30.9. 2022.	1.1. - 30.9. 2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Трошкови производње и дизајна кованица	627	332	1.827	1.118
Трошкови производње и дизајна новчаница	488	487	1.462	1.641
УКУПНО	1.115	819	3.289	2.759

27. КАПИТАЛ

Структура капитала је приказана у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Почетни капитал	25.000	25.000
Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	(54.569)	(143.005)
Резерве фер вриједности за монетарно злато	62.233	58.111
Остале резерве	31.300	31.300
Генералне резерве (задржана добит)	573.999	573.999
Укупно резерве	612.963	520.405
Нето добит за период	173.015	-
УКУПНО	810.978	545.405

На датум извјештавања, дошло је до јачања капитала Централне банке оствареном нето добити периода у чијој структури су значајно повећани каматни приходи по основу инвестираних средстава девизних резерви као и значајним смањењем негативног стања резерви фер вриједности за дужничке инструменте. Информације о значајним промјенама и околностима у текућем извјештајном периоду које су повећале капитал Централне банке су објављене у [напоменама 2.7, 9 и 17.](#)

28. НОВАЦ И НОВЧАНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

За потребе Извјештаја о новчаним токовима, новац и новчани еквиваленти се састоје од:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	30. септембар 2022.
Девизни депозити са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања	4.702.472	3.943.934
Девизни депозити по виђењу	1.418.575	912.996
Готовина у страним валутама	457.855	476.131
Специјална права вучења у ММФ-у	1.759	1.366
Жиро рачуни	624	940
Укупно	6.581.285	5.335.367
Умањење вриједности	(1.320)	(1.395)
УКУПНО	6.579.965	5.333.972

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

29. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Трансакције са државом и институцијама БиХ су приказане у сљедећим табелама:

У хиљадама КМ

На дан 30. септембар 2023.	Министарство финансија и трезора БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Управа за индиректно опорезивање БиХ	Укупно
ИМОВИНА				
Остала имовина	5	1	2	8
УКУПНО	5	1	2	8
ОБАВЕЗЕ				
Депозити депонената	416.080	66.956	233.917	716.953
УКУПНО	416.080	66.956	233.917	716.953

У хиљадама КМ

На дан 31. децембар 2022.	Министарство финансија и трезора БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Управа за индиректно опорезивање БиХ	Укупно
ИМОВИНА				
Остала имовина	30	3	11	44
УКУПНО	30	3	11	44
ОБАВЕЗЕ				
Депозити депонената	423.902	230.883	202.588	857.373
Остале обавезе	-	-	1	1
УКУПНО	423.902	230.883	202.589	857.374

Остварени приходи са државом и институцијама БиХ су приказани у сљедећим табелама:

У хиљадама КМ	1.7. - 30.9.	1.7. - 30.9.	1.1. - 30.9.	За период
	2023.	2022.	2023.	1.1. - 30.9. 2022.
Приходи од накнада и провизија				
Министарство финансија и трезора БиХ	14	24	45	85
Агенција за осигурање депозита БиХ	3	9	12	46
Управа за индиректно опорезивање БиХ	8	38	22	90
УКУПНО	25	71	79	221

У обављању функција банкара, депозитара и фискалног агента прописаних Законом о Централној банци, Централна банка такође води одговарајуће рачуноводствене евиденције и извршава трансакције за државу и институције БиХ које се воде у пословним књигама Централне банке ванбилансно. Више информација о овим ванбилансним евиденцијама је објављено у [напоменама 30](#) и [31](#).

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

29. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (НАСТАВАК)

Накнаде члановима кључног руководства

Укупне накнаде члановима кључног руководства у периоду 1.1. - 30.9.2023. године износе 795 хиљада КМ, од чега се 498 хиљада КМ односи на плате и остале накнаде, а 297 хиљада КМ на порезе и доприносе (1.1. - 30.9.2022. године: Укупан износ од 714 хиљада КМ односио се на плате и остале накнаде у износу од 448 хиљада КМ, а 266 хиљада КМ на порезе и доприносе).

30. ВАНБИЛАНСНИ ДЕПОЗИТИ

Централна банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада БиХ и иностраних влада и финансијских организација. Како ови рачуни нису нити имовина нити обавезе Централне банке, они нису укључени у извјештај о финансијском положају Централне банке.

Такође, ванбилансни депозити садрже девизне рачуне институција БиХ и агенција, као и банака, за које Централна банка дјелује као агент.

Ванбилансни депозити се састоје од:

У хиљадама КМ	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Депозити Савјета министара БиХ за буџет институција БиХ	307.913	197.946
Депозити Савјета министара БиХ за сервисирање спољног дуга БиХ	24.683	9.367
Остали депозити Савјета министара БиХ	306	294
Депозити Савјета министара БиХ на основу сукцесије	49	47
Укупно	332.951	207.654
Средства Агенције за осигурање депозита БиХ	931	20.985
Укупно	931	20.985
Депозитни рачуни домаћих банака	12.212	18.537
Депозити - пензије из Њемачке	236	348
Укупно	12.448	18.885
УКУПНО	346.330	247.524

Министарство финансија и трезора БиХ је институција која дјелује у име Савјета министара БиХ и државе у управљању и координацији депозитима. На дан 30. септембар 2023. године ова средства укупно износе 332.951 хиљаду КМ (31. децембар 2022. године: 207.654 хиљаде КМ).

31. ЧЛАНСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У МЕЂУНАРОДНОМ МОНЕТАРНОМ ФОНДУ

У складу са споразумима између БиХ и ММФ-а Централна банка је одређена за фискалног агента и депозитара за чланство БиХ у ММФ-у. Улога Централне банке као фискалног агента је специфична због аранжмана валутног одбора. Централна банка дјелује у име БиХ у њеним односима са ММФ-ом, али нема никакву одговорност за средства и обавезе везане уз чланство.

Централна банка држи рачун специјалних права вучења у ММФ-у, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 у извјештају о финансијском положају. Централна банка такође обезбјеђује услуге чувања хартија од вриједности Босне и Херцеговине издатих за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза, а који су евидентирани у ванбилансној евиденцији.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. септембра 2023.

31. ЧЛАНСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У МЕЂУНАРОДНОМ МОНЕТАРНОМ ФОНДУ (НАСТАВАК)

Централна банка користи нето метод у приказивању финансијске позиције БиХ у ММФ-у, како је приказано наредном табелом:

У хиљадама КМ

	30. септембар 2023.	31. децембар 2022.
Квота	645.380	649.867
Специјална права вучења у ММФ-у	1.759	149
УКУПНО ИМОВИНА	647.139	650.016
ММФ-ов рачун бр. 1	1.613	1.625
ММФ-ов рачун бр. 2	639	643
Хартије од вриједности	1.400.487	1.543.253
Алокација SDR	1.010.095	1.017.117
Обрачуната камата на алокацију SDR	6.874	4.669
Рачуни плативих трошкова	6.506	5.610
УКУПНО ОБАВЕЗЕ	2.426.214	2.572.917
НЕТО ПОЗИЦИЈА БиХ У ММФ-у	1.779.075	1.922.901

Рачун хартија од вриједности, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 предметом су валутног усклађивања увијек када се валута користи у финансијским трансакцијама између ММФ-а и БиХ. Најмање једном годишње, на крају ММФ-ове финансијске године (30. април), сва држања валута у ММФ-у се поново вреднују по важећем курсу SDR-а. Ова вриједносна прилагођавања се укључују у одговарајућа стања рачуна.

32. ДОГАЂАЈИ ПОСЛИЈЕ ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

Предсједништво БиХ није извршило именовање новог сазива Управног одбора Централне банке до датума одобрења ових сажетих финансијских извјештаја.

Осим горе наведеног, у периоду између 30. септембра 2023. године и датума одобрења ових сажетих финансијских извјештаја, није било догађаја који би захтијевали усклађивање или који су значајни, али не захтијевају усклађивање.